

22.03.23,
910

2

Broj: 03/1-06-1-77-13 /23

013

Datum: 21.03 2023.godina

REGIONALNI CENTRI
Odsjek za carinske poslove
- svim -

Predmet: Primjena Odluke broj 1/2021 Zajedničkog odbora Centralnoevropskog sporazuma o slobodnoj trgovini (CEFTA 2006)", obavještenje i upute

U Službenom glasniku BiH - Međunarodni ugovori, br. 9/22 od 26. decembra 2022. godine, objavljena je Odluka Zajedničkog odbora Centralnoevropskog sporazuma o slobodnoj trgovini (CEFTA 2006) broj 1/2021 donesena 21. juna 2021. godine kojom se mijenja Aneks 4 Centralnoevropskog sporazuma o slobodnoj trgovini (CEFTA 2006), Protokol o definiciji pojma „proizvodi s porijeklom“ i metodama administrativne saradnje iz člana 14. stavovi (1) i (3) i stavlja van snage i zamjenjuje Odluka br. 3/2013 i Odluka br. 3/2015 Zajedničkog odbora Centralnoevropskog sporazuma o slobodnoj trgovini koja se, shodno dogovoru između CEFTA strana, počela primjenjivati **od 01. februara 2023. godine.**

Odluka broj 1/2021 omogućava da CEFTA strane paralelno sa postojećim pravilima o porijeklu (pravila Konvencije) primjenjuju na dobrovoljnoj, neobaveznoj i bilateralnoj osnovi i nova alternativna (tranziciona) pravila o porijeklu (Prelazna pravila) koja predstavljaju novi skup revidiranih, moderniziranih i fleksibilnijih pravila o porijeklu.

U vezi sa primjenom Odluke broj 1/2021, obavještavamo vas da odredbe novog Aneksa 4 Centralnoevropskog sporazuma o slobodnoj trgovini (CEFTA 2006) omogućavaju u **bilateralnoj trgovini između CEFTA strana** primjenu:

- 1. Povrata ili oslobađanja od carine (na sve vrste roba)**
- 2. Punu kumulaciju porijekla u regionu CEFTA**

Povrat ili oslobađanje od carine (DDB – Duty Drawback)

Članom 4. Aneksa 4. Sporazuma CEFTA (Odluka 1/2021) propisano je da se između CEFTA strana **neće primjenjivati** odredbe stava 1. člana 14. Priloga I Regionalne konvencije koji propisuje obavezu plaćanja carine na materijale bez porijekla koji se koriste u proizvodnji proizvoda sa porijeklom, u postupcima kojima se predviđa povrat, oslobađanje ili neplaćanje, bilo djelimično ili potpuno, carina ili drugih dažbina sa jednakim efektom, kao što je unutrašnja obrada. To praktično znači, da se na materijale bez porijekla, koji su ugrađeni u proizvod sa porijeklom, u postupku unutrašnje obrade, prilikom izvoza neće naplaćivati carina, kada izvoznik zahtijeva izdavanje dokaza o porijeklu.

Primjer za primjenu povrata ili oslobađanja od carine (DDB):

U Bosni i Hercegovini je u postupku unutrašnje obrade, izvršena obrada ili prerada materijala bez porijekla uvezenog iz Japana, od kojeg je dobijen finalni proizvod. Ako je finalni proizvod stekao bosanskohercegovačko preferencijalno porijeklo ispunjenjem potrebnih uslova iz Liste obrada ili prerada (Aneks II Priloga I (Protokol o porijeklu) Regionalne PEM konvencije), može se izdati dokaz o porijeklu za izvoz u jednu od CEFTA strana. Na materijale bez porijekla koji su ugrađeni u proizvod sa porijeklom se prilikom izvoza u Bosni i Hercegovini neće naplatiti carina, kao što je bio slučaj od 01. jula 2019. godine u bilateralnoj trgovini između CEFTA strana (akt Sektora za carine UIO broj 03/1-02-2-1473/19 od 02.07.2019. godine).

Puna kumulacija porijekla u regionu CEFTA (Full cumulation)

Puna kumulacija porijekla predstavlja kumulaciju porijekla koja podrazumijeva da se u zoni slobodne trgovine CEFTA kumuliraju (sabiraju) faze proizvodnje, radi utvrđivanja statusa porijekla finalnog proizvoda, shodno uslovima propisanim odredbama Priloga I Regionalne PEM konvencije, a za razliku od primjene bilateralne i dijagonalne kumulacije porijekla koje se odnose na kumuliranje (sabiranje) materijala sa porijeklom u postupku dobijanja proizvoda sa porijeklom. Finalni proizvod će imati status porijekla one CEFTA strane u kojoj je izvršena posljednja obrada ili prerada. Važno je napomenuti da se za sada puna kumulacija u okviru starih pravila Konvencije primjenjuje isključivo i samo između CEFTA strana (član 3. stav 1. Aneksa 4 Sporazuma CEFTA (Odluka 1/2021), odnosno puna kumulacija se ne primjenjuje sa Evropskom unijom, državama EFTA i Turskom, iako je to opciono predviđeno Odlukom broj 1/2021.

Primjer za primjenu pune kumulacije porijekla:

*Materijal bez porijekla se uvozi u jednu stranu CEFTA (npr. Srbija) i tu se vrše postupci obrade ili prerade koji prevazilaze nedovoljne (minimalne) postupke navedene u članu 6. Priloga I (Protokol o porijeklu) Regionalne PEM konvencije. Iz Srbije se roba (poluproizvod) izvozi u drugu stranu CEFTA (npr. Bosna i Hercegovina). Za predmetnu robu se kao dokaz o sprovedenoj fazi proizvodnje u Srbiji za potrebe dalje proizvodnje u Bosni i Hercegovini izdaje **izjava dobavljača** za robu bez porijekla, kojom se dokazuje da je obrada ili prerada sprovedena u Srbiji. U Bosni i Hercegovini se roba (poluproizvod) uvezena iz Srbije sa izjavom dobavljača podvrgava postupcima većim od nedovoljnih i ukoliko finalni proizvod stiče porijeklo uz ispunjavanje uslova propisanih u Listi obrada ili prerada (Aneks II Priloga I (Protokol o porijeklu) Regionalne PEM konvencije), uzimajući u obzir **zbirno obje obrade ili prerade materijala bez porijekla** (u Srbiji i Bosni i Hercegovini) može se izdati se dokaz o preferencijalnom porijeklu, isključivo za izvoz u stranu CEFTA.*

Izdavanje dokaza o porijeklu - primjena Odluke broj 1/2021

U skladu sa zaključcima tehničkog sastanka CEFTA Potkomiteta za carine i porijeklo robe održanog 22.02.2023. godine radi primene Odluke broj 1/2021 kojom je stavljena van snage Odluka 3/2015 dogovoreno je slijedeće između predstavnika CEFTA strana:

U slučajevima kada se finalni proizvodi mogu smatrati proizvodima porijeklom iz CEFTA strane na osnovu pune kumulacije porijekla i povrata ili oslobađanja od carine uz primjenu pravila PEM Konvencije uz korištenje odgovarajuće izjave dobavljača, dokazi o porijeklu će se sačinjavati na slijedeći način:

Popunjavanje uverenja o kretanju robe EUR.1

Rubrika 2 (Uvjerenje se koristi u preferencijalnoj trgovini između) upisuje se **CEFTA**;
Rubrika 4 (Država, grupa država ili teritorija čiji se proizvodi smatraju proizvodima koji ispunjavaju kriterijume o porijeklu) upisuje se: **CEFTA / CEFTA strana** (npr. CEFTA/Bosnia and Herzegovina);
Rubrika 7 (Napomena) upisuje se : **“PEM Convention – Full cumulation/DDB”**
(Ako nije slučaj pune kumulacije/DDB, onda se rubrika 7 ne popunjava)

Sačinjavanje izjave o porijeklu na fakturi ili drugom komercijalnom dokumentu

Izjava o porijeklu mora biti sačinjena u skladu sa propisanim tekstom iz Aneksa IVa i IVb Priloga I (Protokol o porijeklu) Regionalne PEM konvencije. U nastavku propisanog teksta neophodno je dodati novu rečenicu na engleskom jeziku koja glasi: **“PEM Convention – Full cumulation/DDB”**.
(Ako nije slučaj pune kumulacije/DDB, onda se rečenica ne dodaje).

Primjer:

“The exporter of the products covered by this document (customs authorization No ...(1)) declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of CEFTA/Bosnia and Herzegovina preferential origin”. PEM Convention – Full cumulation/DDB.

Izjava dobavljača:

Izjavu dobavljača izvoznik će sačiniti u propisanom obliku datom u Prilogu G (Kratkoročna izjava dobavljača) ili Prilogu H (Dugoročna izjava dobavljača) Odluke broj 2/2017 Zajedničkog odbora Regionalne PEM Konvencije („Službeni list EU“, L-149 od 07.06.2019. godine). Izjava dobavljača se obavezno prilaže uz fakturu, dostavnicu ili neki drugi komercijalni dokument. Ukoliko se izjava

odnosi na različite vrste robe ili na robu koja ne sadrži materijale bez porijekla u istoj mjeri, dobavljač ih mora jasno razdvojiti. Dugoročna izjava o porijeklu uobičajeno važi u periodu od godinu dana od dana sačinjavanja izjave. Izjava dobavljača će biti odštampana **na engleskom jeziku** u skladu sa nacionalnim zakonskim odredbama CEFTA Strana i sadržavaće originalni potpis dobavljača. Izjava može biti napisana rukom i to mastilom štampanim slovima. Dobavljač koji sačinjava izjavu mora biti spreman da u svako doba, na zahtjev carinskih organa, podnese svu odgovarajuću dokumentaciju kojom će dokazati da su informacije pružene u izjavi tačne.

Šifre za polje 36 i 44 carinske deklaracije (JCI) u vezi primjene Odluke 1/2021 (u slučajevima kada se finalni proizvodi mogu smatrati proizvodima porijeklom iz CEFTA strane na osnovu pune kumulacije porijekla uz korištenje odgovarajuće izjave dobavljača, povrata ili oslobađanja od carine i ostalih uslova **uz primjenu pravila PEM Konvencije**) su slijedeće:

- Polje 36 JCI: upisuje se šifra „CEFTAP“ – povlastica za robu po sporazumu CEFTA 2006-PEM Konvencija
- Polje 44 JCI: upisuje se šifra „IDC“ – izjava dobavljača za robu (u svrhe pune kumulacije)

Dakle, dio odredbi Odluke broj 1/2021 koji se odnosi na punu kumulaciju porijekla i povrat ili oslobađanje od carine **uz primjenu pravila PEM Konvencije** primjenjuju se isključivo u trgovini između CEFTA Strana. To praktično znači da se proizvodi koji su stekli preferencijalni status u skladu sa starim pravilima Konvencije primjenom pune kumulacije porijekla, odnosno proizvodi koji sadrže materijale bez porijekla na koje nije naplaćena carina mogu izvoziti kao proizvodi sa preferencijalnim porijeklom samo u zonu slobodne trgovine CEFTA, odnosno ne mogu se u ovom trenutku izvoziti kao proizvodi sa preferencijalnim porijeklom u zemlje EU, zemlje EFTA i Republiku Tursku.

Odluka broj 1/2021 (Službeni glasniku BiH - Međunarodni ugovori, br. 9/22 od 26. decembra 2022. godine) i Odluka broj 2/2017 („Službeni list EU“, L-149 od 07.06.2019. godine) su objavljene i na web stranici UIO na mjestu: Oblasti - Carine - Porijeklo robe - Sporazumi o slobodnoj trgovini.

Potrebno je da o prethodnom obavijestite svoje organizacione jedinice, a na pogodan način i ostale učesnike u carinskom postupku.

Dostaviti: - Naslovu,

- 01/1,
- 03/1,
- ① WEB stranica UIO,
- a/a

POMOĆNIK DIREKTORA
SEKTORA ZA CARINE

Vladimir Dragičević